

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ι.Κ.Ε.)

Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86/11.04.2012 -άρθρα 43 -120)

*«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος- Νέα Εταιρική Μορφή-
Σήματα- Μεσίτες Ακινήτων- Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας λιμένων και
αλιείας και άλλες διατάξεις»*

Πώς προέκυψε:

- Από την προσπάθεια δημιουργίας ενός ευέλικτου εταιρικού τύπου στα πλαίσια εξέλιξης και αναμόρφωσης του εταιρικού δικαίου από τις ευρωπαϊκές νομοθεσίες
- Από την προσπάθεια της ΕΕ να εισάγει έναν νέο τύπο «ιδιωτικής» εταιρείας που να προορίζεται για τη μικρομεσαία επιχείρηση

Στόχος:

- Προσαρμογή στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (μείωση κόστους λειτουργίας επιχειρήσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας)
- Σταδιακή μακροπρόθεσμη αντικατάσταση της ΕΠΕ (παρωχημένη)
- Μέχρι τις 31.12.2013 οι υφιστάμενες ΕΠΕ μπορούν να μετατραπούν σε ΙΚΕ

Γνωριμία με την ΙΚΕ

Ι.Κ.Ε. = Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (αντιστοιχία με το διεθνή όρο “Private Company”)

- Κεφαλαιουχική με νομική προσωπικότητα
- Εμπορική εκ του νόμου (ακόμα και αν δεν έχει εμπορικό σκοπό)
- Ευθύνεται με την περιουσία της για τις υποχρεώσεις της (με εξαιρέσεις- εγγυητικές εισφορές)
- Ενδιάμεσος τύπος ΑΕ- ΕΠΕ με πολλά προσωπικά στοιχεία
- Καθιέρωση με Ν. 4072/2012 (άρθρα 43-120)

Σημαντικότερη καινοτομία

Η αποδέσμευση της εταιρικής ιδιότητας από τις κεφαλαιακές εισφορές

Χαρακτηριστικά

Συστατικό έγγραφο

- Ιδιωτικό συμφωνητικό ή
- Συμβολαιογραφικό έγγραφο: ΠΟΤΕ?
  - Αν το προβλέπει ειδική διάταξη νόμου
  - Αν εισφέρονται στοιχεία στην εταιρεία που μεταβιβάζονται δυνάμει συμβολαιογραφικού τύπου (πχ ΑΚ 369)
  - Αν το επιλέξουν οι εταίροι
- Γλώσσα: Στα ελληνικά ή σε οποιαδήποτε γλώσσα κράτους ΕΕ (με επικυρωμένη μετάφραση)

Επωνυμία

α. Σχηματισμός:

- Από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων ή
- Από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί η Ι.Κ.Ε. ή
- Φανταστική επωνυμία

β. Ολογράφως στο τέλος οι λέξεις «**Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία**» ή «**Ι.Κ.Ε.**» (αντίστοιχα και για τη Μονοπρόσωπη)

γ. **Μονοπρόσωπη ΙΚΕ:** η ένδειξη αφαιρείται ή προστίθεται με ευθύνη του διαχειριστή, με καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

δ. Δυνατότητα απόδοσης με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα **εξολοκλήρου** Κατάληξη “**Private Company**” ή “**P.C.**”
Μονοπρόσωπη: “**Single Member Private Company**” ή “**Single Member P.C.**”

Έδρα

- Στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή
- Δυνατότητα μεταφοράς σε άλλο κράτος μέλος ΕΟΧ χωρίς λύση της εταιρείας ! **ΑΛΛΑ!** : Δυνατότητα δημόσιας αρχής να αντιταχθεί στη μεταφορά για λόγους δημοσίου συμφέροντος
- **Υιοθέτηση δικαίου καταστατικής έδρας:** Η εταιρεία διέπεται από το ελληνικό δίκαιο και είναι καταχωρημένη στο ΓΕΜΗ αλλά μπορεί να έχει το κέντρο διοίκησης και να δραστηριοποιείται σε άλλο Κράτος- Μέλος (πραγματική έδρα)- βλ. αποφάσεις ΔΕΚ *Centros*, *Uberseering*, *Inspire Art*.

Διάρκεια

- Υποχρεωτικά ορισμένου χρόνου
- Αν δεν ορίζεται στο καταστατικό: 12 έτη
- Παράταση: με απόφαση εταίρων (απόλυτη πλειοψηφία μεριδίων)
- Αν δεν ορίζεται διάρκεια παράτασης, πάλι για 12 έτη

Εταιρική διαφάνεια

- Στόχοι:
  - ✓ η ασφάλεια των συναλλαγών
  - ✓ η προστασία των συναλλασσομένων
- Υποχρεωτική ύπαρξη ιστοσελίδας της ΙΚΕ και καταχώρησή της στο ΓΕΜΗ σε 1 μήνα από σύσταση (ή κοινή σελίδα με άλλες εταιρείες, αλλά να διακρίνεται)

Η διαδικασία σύστασης ολοκληρώνεται, η εταιρεία καταχωρείται στο ΓΕΜΗ και της χορηγείται ΑΦΜ, ακόμα και πριν χορηγηθεί άδεια ή έγκριση του καταστατικού της για τη λειτουργία της (όπου απαιτείται). Πριν όμως την έγκριση του καταστατικού ή της χορήγησης άδειας, δεν μπορεί να αρχίσει τη δραστηριότητά της.

Συμμετοχή

Η συμμετοχή στην ΙΚΕ προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα εταιρικά μερίδια :

- Ο αριθμός τους είναι ανάλογος προς την αξία της αντίστοιχης εισφοράς.
- Έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον € 1, που πρέπει να είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια.
- Μπορεί να αποτελούν αντικείμενο επικαρπίας, ενεχύρου ή κοινωνίας.
- Έκαστο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς
- Μεταβιβάζονται ελεύθερα
- Δικαίωμα προαίρεσης αγοράς (call option) ή πώλησης (put option) μεριδίων μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ των εταίρων
- Νόμιμες οι ρήτρες δικαιώματος (tag along) και υποχρέωσης (drag along) μειοψηφίας να πωλήσει τα μερίδιά της μαζί με την πλειοψηφία
- Απαγόρευση απόκτησης ιδίων κεφαλαίων από ΙΚΕ
- Αν η ΙΚΕ απορροφήσει άλλη εταιρεία που κατέχει μερίδιά της, τότε τα μερίδια ακυρώνονται

Εισφορές εταίρων (1/2)

- i. **Κεφαλαιακές:** αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας.
  - Σε είδος => αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης (άρθ. 8 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920).
  - Αποτιμώνται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920 (υποχρεωτικά για εισφορές >€ 5.000).

- ii. **Εξωκεφαλαιακές:** είναι όσες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.
  - Πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.
  - Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων (πιθανή αξίωση περαιτέρω αποζημίωσης).

Εισφορές εταίρων (2/2)

iii. **Εγγυητικές :** συνίσταται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι ένα ποσό που ορίζεται στο καταστατικό.

- Κάθε εγγυητική εισφορά μέχρι 75% του ποσού αυτού
- Άμεση και πρωτογενής ευθύνη έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου
- Περισσότεροι ευθύνονται εις ολόκληρον
- Άνευ δικαιώματος αναγωγής κατά της εταιρείας
- Η ευθύνη παραμένει 3 έτη από την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ εξόδου/ αποκλεισμού του εταίρου
- Επί πτώχευσης εταίρου με εγγυητική εισφορά, κάθε δανειστής της εταιρείας μπορεί να αναγγεληθεί.

Περισσότερα για τις εισφορές

- Η κατά το καταστατικό αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.
- Η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών πριν από τη λύση της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου. Επιστροφή των λοιπών τύπων εισφορών ή απαλλαγή των εταίρων από τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν με τις εισφορές αυτές δεν είναι επιτρεπτή.
- Υπάρχει δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά μέσω μετατροπής σε κεφαλαιακή (με αύξηση κεφαλαίου) –εκτός αν ο εταίρος έχει εναχθεί από δανειστή η αν το καταστατικό περιορίζει χρονικά το δικαίωμα αυτό (μπορεί να το απαγορεύει για διάστημα μέχρι 3 χρόνια από ανάληψη εισφοράς).
- Εταίρος με μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, που δεν έχει εξ ολοκλήρου καταβληθεί, δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει τα μερίδιά του.

Διαχείριση

Την εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπεί ένας/περισσότεροι εταίρος/οι ή διαχειριστής/ές (μόνο ΦΠ), συλλογικά ή κατά τις διατάξεις του καταστατικού. Επείγουσες πράξεις, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία, μπορεί να διενεργεί κάθε διαχειριστής χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς διαχειριστές.

- **Νόμιμη**

- Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, από το μοναδικό εταίρο ή συλλογικά από όλους τους εταίρους
- Εταίρος νομικό πρόσωπο, οφείλει να ορίσει για λογαριασμό του ΦΠ, που θα είναι διαχειριστής.

- **Καταστατική**

- Από τον διαχειριστή (-ές), που ορίζεται (-ονται) με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνόλου των εταιρικών μεριδίων. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης διενεργούνται συλλογικά, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει κάτι άλλο.
- Δυνατότητα υποκατάστασης αν προβλέπεται από το καταστατικό

Υποχρέωση πίστης – Ευθύνη – business judgment rule

- Υποχρέωση πίστης διαχειριστή
- Ο διαχειριστής ευθύνεται έναντι της εταιρείας για παραβάσεις του Ν 4072/2012, του καταστατικού και των αποφάσεων των εταίρων, καθώς και για κάθε διαχειριστικό πταίσμα. Αν περισσότεροι διαχειριστές ενήργησαν από κοινού, ευθύνονται εις ολόκληρο.
- Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση των εταίρων ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος (“**business judgment rule**”).
- Με απόφαση των εταίρων μπορεί να απαλλάσσεται ο διαχειριστής μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μόνο για τα διαχειριστικά πταίσματα, εκτός αν οι εταίροι παρέχουν ομόφωνα γενική απαλλαγή.
- Η αξίωση της εταιρείας παραγράφεται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης.
- **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Ο διαχειριστής εξακολουθεί να εκτίθεται σε ποινικές και διοικητικές κυρώσεις ή αξιώσεις αποζημίωσης τρίτων.
- Αγωγή: Ασκείται από την εταιρεία, ή τους εταίρους ή τρίτους ΑΛΛΑ για λογαριασμό της εταιρείας (ανυπαρξία derivative action)
- Αίτημα: Η καταβολή αποζημίωσης απευθείας στην εταιρεία.

Το καταστατικό μπορεί να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις του Διαχειριστή

- Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης του Διαχειριστή να διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ή άλλων, η εταιρεία δικαιούται αντί αποζημίωσης να απαιτεί, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του διαχειριστή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό άλλου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση.
- Παραγραφή απαιτήσεων:
  - ✓ μετά από 6 μήνες, από τότε που ανακοινώθηκαν στους εταίρους
  - ✓ σε κάθε περίπτωση μετά από 3ετία.

Αρμοδιότητα εταίρων

- Αποκλειστική αρμοδιότητα εταίρων:
  - (α) για τις τροποποιήσεις του καταστατικού,
  - (β) για το διορισμό και την ανάκληση του διαχειριστή (εκτός αν διορίζεται/ανακαλείται από συγκεκριμένο εταίρο-ους)
  - (γ) για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τη διανομή κερδών, το διορισμό ελεγκτή και την απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη,
  - (δ) για τον αποκλεισμό εταίρου,
  - (ε) για τη λύση της εταιρείας ή την παράταση της διάρκειάς της και
  - (στ) για τη μετατροπή και τη συγχώνευση της εταιρείας.

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις εταίρων

- Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό, τα εταιρικά μερίδια => ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Δικαιώματα μειοψηφίας

- Εταίροι που κατέχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται:
- να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή - λογιστή για να διερευνήσει σοβαρές υπόνοιες παράβασης του νόμου ή του καταστατικού.
- να ζητήσουν από το διαχειριστή τη σύγκληση συνέλευσης προσδιορίζοντας τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- Σύμβαση εταιρείας με εταίρου ή διαχειριστή: Να καταγράφονται στα πρακτικά από διαχειριστή και να ανακοινώνονται μέσα σε 1 μήνα από τη σύναψή τους. (Προϋπόθεση κύρους η καταγραφή για Μ.Ι.Κ.Ε.)
- Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την υποβολή της σύμβασης σε έγκριση των εταίρων
- Απαγορεύεται η εκτέλεση συμβάσεων που ακυρώνουν την ικανοποίηση των δανειστών της εταιρείας

Συνέλευση εταίρων (1/2)

- Σύγκληση ΓΣ:
  - Συγκαλείται από το διαχειριστή τουλ. 8 ημέρες πριν- ενημέρωση εταίρων και με e-mail ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ! (δε χρειάζεται καταστατική πρόβλεψη)
  - Δικαίωμα αίτησης σύγκλησης και από τη μειοψηφία εταίρων
  - Δικαίωμα εταίρων να συγκαλούν τη συνέλευση μόνοι τους, αν δεν το κάνει ο διαχειριστής (όχι ανάγκη προσφυγής στο δικαστήριο)
  - Καθολική, αν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλοι και συναινούν- χωρίς πρόσκληση
- Τακτική ΓΣ
  - Συνεδρίαση: τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος και μέσα σε **4** μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης
  - Αντικείμενο: η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Συνέλευση εταίρων (2/2)

- Τόπος:
  - οπουδήποτε αναφέρεται στο καταστατικό (εσωτερικό/εξωτερικό)
  - Αν δεν αναφέρεται ο τόπος αυτός, η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται στην έδρα ή και οπουδήποτε αλλού, αν συναινούν όλοι οι εταίροι.
- Δυνατότητα διεξαγωγής με τηλεδιάσκεψη (δυνάμει καταστατικής πρόβλεψης)
- Πρακτικά δια περιφοράς (υπογράφονται από όλους, χωρίς να έχει προηγηθεί συνεδρίαση).
- Οι υπογραφές των εταίρων μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα (δυνάμει καταστατικής πρόβλεψης).
- Οι αποφάσεις των εταίρων καταχωρίζονται σε πρακτικά με ευθύνη του Διαχειριστή

Δικαίωμα ψήφου

- Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου
- Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων (50%+1) (διαφορά με ΕΠΕ- όπου λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εταίρων στο σχηματισμό απαρτίας).
- Το καταστατικό μπορεί να θέτει μέγιστο όριο αριθμού ψήφων που μπορεί να έχει κάθε εταίρος για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων (τα επιπλέον μερίδια του εταίρου δεν λαμβάνονται υπόψη).

Άλλες διατάξεις

- Οικονομικές καταστάσεις
- Η ΙΚΕ συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν:
(α) τον ισολογισμό, (β) το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, (γ) τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και (δ) προσάρτημα που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των άλλων καταστάσεων, καθώς και (δ) την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε.

Οι οικονομικές καταστάσεις:

- καταρτίζονται και υπογράφονται από τον διαχειριστή και αποτελούν ενιαίο σύνολο.
- καταρτίζονται βάσει ετήσιας απογραφής, όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της ΙΚΕ, με λεπτομερή περιγραφή και αποτίμηση που υποχρεούται να διενεργεί ο διαχειριστής στο τέλος κάθε χρήσης.
- Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.
- Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Διανομή κερδών

- Κάθε έτος και πριν από κάθε διανομή κερδών πρέπει να κρατείται τουλάχιστον το $1/20$ των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.
- Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ελάχιστη υποχρεωτική διανομή κερδών.
- Η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ανάλογη προς τον αριθμό των μεριδίων που έχει κάθε εταίρος αλλά διαφορετικές διατάξεις (περιορισμοί, αυξημένα δικαιώματα εταίρων κα) μπορούν να προβλέπονται στο καταστατικό.

Φορολογικές Υποχρεώσεις

- Υποχρέωση τήρησης λογιστικών βιβλίων Γ' κατηγορίας
- Σύνταξη απογραφής κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου
- Χρόνος ολοκλήρωσης πράξεων Ισολογισμού 3 μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ- ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ

- Κεφάλαιο
- Επωνυμία
- Μεταφορά έδρας/ καταστατική έδρα
- Διαφάνεια
- Εισφορές
- Ευθύνη διαχειριστή
- Συνεδριάσεις των εταίρων

- Προσπάθεια παροχής ευελιξίας στη σύσταση και τη λειτουργία της εταιρείας, απλοποίηση εταιρικών σχέσεων
- Διευκόλυνση στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα χωρίς μεγάλα κεφάλαια αλλά με εκμετάλλευση εναλλακτικών ειδών εισφορών
- Διαχωρισμός λειτουργιών των εταίρων μέσα στην εταιρεία
- Κατάλληλη για την οικογενειακή επιχείρηση, εταιρείες startups, επιχειρήσεις που προσανατολίζονται στην παροχή υπηρεσιών
- Εκτενής αξιοποίηση νέας τεχνολογίας και διαδικτύου
- Απομάκρυνση από την εμμονή αποκλειστικά κεφαλαιακών εισφορών
- Φορολογία ίδια με της ΕΠΕ